

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3—K.
Vidéken: " 9 " " 450 "

Főszerkesztő:
Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:
Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Plac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Jön a hír a radakeióba: meghalt Acsády Ignác. Nosza lépjen elő a halálórási rovat komor vezetője és alkosson róla nekrológot. De tömören, harminc sorban. A sablonja készen van már: néhány „rokonszenves” sor bevezetésnek, aztán a lexikonból leadható a többi. Holnap már az egész ország megtudhatja, hogy Acsády Ignác Nagykárolyban született és Budapesten végezte a jogi fakultást.

És ha az újságíró így bánik a tudóssal, annak az egész jelenkorra szól a jelentősége. Az újságíró tudja, hogy „mi kell a publikumnak.” Pontosan, a legutolsó sorig ki tudja számítani a közönség szükségletét. És ha a meghalt tudósnak harminc sort szentel, akkor bizonyos, hogy a publikum be is éri ennyi méltánylással. És ha a bukott primadonnáról ötezeröttszáz sort ír, bizonyos, hogy a publikum még ennyivel sem éri be.

Hát bizony, egy cseppet sem volt népszerű az a munka, amit Acsády Ignác végzett. A tudós szemével belenézett az ezeréves multba és visszajára fordította a hagyományos magyar történelmet. A cifra hazugságokat, amiket ráhímeztek, elfödte és napvilágra teregette a históriának ama másik oldalát, amelyre millióknak gyötrelme festett cirádákat vérből és könyvből. Acsády Ignác volt első történettudósunk, aki néhány ezer kiváltságos nemes harcai, civódásai, mara-

kodásai helyett a magyar nép történelmét ásta ki az ismeretlenségből.

Hja, a magyar történelem nem arra való, hogy tudományt csináljanak belőle, hanem hogy földolgozzák — operettnék. Ha Acsády Ignác is operettet csinált volna belőle, eljátszották volna sok százszor, primadonnák versengtek volna körülötte, pénz és dícsőség záporoként hullott volna rá és ha végül örök álmra hunyta volna a szemét, — bizonyára az egész nemzet tudta volna, hogy ki volt Acsády Ignác.

Sarokba szorítani a függetlenségi pártot, micsoda elmes gondolat. Az ártatlan képű Hegedüs Sándor nagyon szemükre lobbantotta a függetlenségi politikusoknak, hogy „ime ők is elfogadták a 67-es alapot”. Elmennek a delegációba, ott tárgyalnak, tanácskoznak, beigazolják tehát, hogy a 67-es alap nélkül ők sem mehetnek semmire se. Még keményebben pattogott a koalícióhoz tartozó Rakovszky. Nem elég az elveket fenntartani, tessék azokat most tüstént megvalósítani.

Míg a bécsi katonai urakat körülörögatta, a közös hadseregért lelkesedett, az alatt parázs verekedést rendezett a függetlenségi politikusok ellen, akiknek törekvéseit ott a bécsi urak előtt szerette volna kinyilvánítani és lekicsinyelni. Váltig erősítvén, hogy a függetlenségi politikának a „most vagy soha” vesszőparipájára kell felülnie.

Hogy ez a fellépés igaztalan, arra kár egy szót is vesztegetni. Rakovszky, mint képviselőházi alelnök és az 5 nyugodt felfogású vezére, Zichy Aladár gróf, 5 felsége személye körüli miniszter, ott ülnek ma is a koalíció soraiban. Tanuságot tesznek tehát önmaguk nepről-napra arról, hogy a királyal való megállapodást állják, tiszteletben tartják és helyeslik. Különben mennének külön utakon és azért, hogy a király és a nemzet közt való megegyezést feldöntik, vállalják maguk az egyéni felelősséget. A tyúk is tudja, nemcsak Hegedüs Sándor és Rakovszky István tudhatná, hogy a függetlenségi párt nem vállalkozott most a függetlenségi politika megvalósítására, hanem vállalkozott arra, hogy ezen átmeneti egy-két esztendő alatt a nemzet javára szükséges reformok megalkottatnak, azután új választás lesz és akkor dönt a nemzet a követendő politika iránya fölött.

Folyik már a korteskedés a Varga-utcai kerületben. A városi pártnak címzett „izé” mozgósította minden kézzel-lábbal bíró tagját dr. Peckó Ernő és Ferenczy Gyula érdekében. A legőfőbb és a lehangzatosabb jelszavakkal és ígéretekkel lázítgatják a választó polgárokat, de nem sok sikerrel. A jó öreg, kipróbált kortesfogásokkal sem mennek semmire. Hiába mégis kinyitott a választók szeme!

A rézkirályné

Írta: J. H. Rosny.

Egy este történt X. asszony szalonjában, hogy, miután jóideig a lélek vándorlásáról folyt a beszéd, rövid időre hipnotizáltak egy fiatal asszonyt és egy öreg ur elkövetett bűneit megismerték.

— Sokkal okosabb lesz — szólott Courtin, a híres drámaíró, ki akkor dícsőségnek fénypontján állott, ha az erkélyre megyünk, egy szivart elszívni; ki nem állhatom az ilyen mutalványokat, főképpen, mert ezeknek köszönhetem testi hibámat, mely bár nem ártott elért sikereimnek, mindazonáltal rendkívül kínos reám nézve.

Valóban Courtin sánta volt, bár alig észrevehetően, de mégis ezáltal elesett több élvezettől és különösen a sport üzésétől.

Az erkély valóságos veranda volt, igen széles és kényelmes: teli tüdővel szivtuk magunkba a folséges májusi levegőt, mely behalzsamoztta a szép párisi estét.

— Ön tehát nem volt mindig sánta? — kérdezte Georges Havor.

— Körülbelül öt év óta — feleltem én. — Azelőtt éppen olyan gyorsan, egyenesen járt, mint ön, vagy én. Azt hiszem, hogy a fontainebleui erdőben egy szikláról esett le és lábát törte. Lehetséges azonban, hogy a mai világban ez is a hipnotizmussal jön összefüggésbe... Sőt meglátja, holnap így is lesz.

— Holnap és azután is hipnotizmus lesz az okozója, öreg barátom. Bevallom, hogy nem mondtam neked igazat annak idején, mert jobbnak véltem a valót elhallgatni. A dráma személyeit könnyű lett volna felismeri: ma azonban már nem kell attól tartanom: a mult sötét fátyola borult az esetre, mely olyan biztosan feledtet mindent a világon. A történet két hőse közül az egyik már meghalt, a másik külföldön él. Az előbbi remélem nem fogom indiszkréciómval örök álmában megzavarni, annál kevésbé, mert én voltam az áldozat. Nem állíthatom, hogy rossz ember lett volna, de egy hibája volt, hogy nem tudott különbséget tenni a szellemesség és a durva tréfa között. A mit velem tett, — egyik lábamba került.

Nem tagadom, — a bolondulásig szerelmes voltam Y... asszonyba. Tökéletes

szépségű nő volt. Vonásai bájosak, aroszine, szemei elragadóak és haja gyönyörű szőke volt, mely szín egész a réz színéig vegyült. Huszonnyolc éves volt és öt év óta fetesége egy embernek, kit nem szeretett. Minden az én előnyömre látszott lenni és én azt vettem észre, hogy tetszettem neki. Mégis bájos mosolyán, előzékeny fogadtatásán, általános helyeslésén kívül egyebet nem érhettem el nála.

Van némi gyakorlatom e téren és mondhatom, hogy az asszonyka szerelmes volt belém. És, különösen, mindig meg szokta őrizni női méltóságát. A tisztetség, udvariasság megengedett határain túl sohasem lépett, mert bizonyos, ha a szivét és földi gyönyöröket a mérlegre tette, az mindig az okosság és megfontolás oldalára billent. Szükségtelen megjegyezmem, hogy bár mindenekelőtt sokra becsülöm a nőkben az okosságot, ezáltal, mint szerelmes ember, alaposan megátkoztam.

Gyakran töltöttük estéinket együtt a e kitűnő asszony mesteri értett ahhoz, hogy egyszerűségével, szellemeskedésével magához bilincseljen... Melancholikusan beszéltem neki az időről, hogy telik, mulik, milyen

Ruhafestő és tisztító

Frabéczy Antal

Debrecen, Széchenyi-u., 42.

gőz- és motor-üzem.

A király — és a Hatvanhét.

A király megdicsérte Andrassy Gyula szobrát és megdicsérte a Hatvanhétet. Ismerjük ő Felsőségének a Hatvanhétet való mérhetetlen ragaszkodását, ami emberi szempontból érthető is, mert hiszen a királyon kívül nincs már a nemzetnek egyetlenegy tagja sem, aki a kiegyezés megcsinálásában vele együtt aktív részt vett volna. Hiában élni senki se szeret, ha pedig elbukik a Hatvanhét: valóban hiában élt I. Ferenc József.

Ámde, ha a király még az életét is fölteszi a Hatvanhétre: akkor miért gátolja azt, hogy a Hatvanhét teljes Hatvanhét legyen? A bécsi kolosszus, mint valami rhóduszi szobor: egyik lábával miért áll még mindig a Hatvanhaton és csak a másikával a Hatvanhétet?

Mert konstatálnunk kell azt a közjogi tény, hogy a király nem a Hatvanhétet, hanem a Hatvanhathoz ragaszkodik.

Őseink harminc törvényt iktattak be Korpusz Juriszunkba, hogy: Hungarum non est aliarum provinciarum regnum et gubernandum, ami annyit tesz, hogy Magyarországot más tartományok módjára nem szabad kormányozni; míg a Hatvanhéttel végre — annyi türes után — elfogadtuk, hogy szabad kormányozni; ámde paritást kötöttünk ki a külügyekben, a hadügyekben, egyszóval a közös közjogi kormányzatokban, — nos hát, felséges királyunk: hol van a Hatvanhétben — amihez Te annyira ragaszkodol — ez a paritás?

Hatvanhetes a hadsereg nálunk? A törvény: I. Ferenc József és Deák Ferenc törvénye még csak „közösnek” sem mondja, hanem mondja tisztán és kifejezetten kiegészítő magyar hadseregnek, — nos hát, felséges királyunk: hol

van a törvénybe iktatott hatvanhetes magyar hadsereg? E helyett látunk egy hatvanhatos osztrák hadsereget, aki országunkban törvénytelenül beszéli a német nyelvet s aki lázító törvénytelenességgel kommandirozza a magyar bakának: linxum, reksaut!

Mert, hol az a közjogász, aki ma már azt merné állítani, hogy a magyar királynak joga volna a magyar nemzetől kapott magyar királyi katonai felségjogainál fogva, a kiegészítő magyar hadsereg magyar nyelvét — világos törvény híján — németté tenni?

Ha tehát felséges ősz királyunknak annyira a szívéhez van nőve a Hatvanhét: miért nem teszi a hatvanhatos magyar hadsereget — hatvanhetessé? Miért nem teszi, holott erre törvényileg is kötelezve volna?

Hát a külügyekben hol van a hatvanhetes paritás? Hol van, mikor ott a hegyek tetejétől — a róna poráig minden osztrák-német?

Ha őszbe borult felséges királyunk nem élhet a Hatvanhét nélkül: miért nem teszi a hatvanhatos külügyeket — hatvanhetessé? Miért nem teszi, holott erre is kötelezve volna törvényileg?

Avagy a törvény csak a nemzetnek törvény, — de a királynak nem?

Ámde ki itt a hibás?

Deák és Andrassy megcsinálták a Hatvanhétet a papiroson — és azután hallgattak. A nemzet is hallgatott. A tudósok is hallgattak és eszükbe se jutott a könyvekben és az egyetemen hirdetni, hogy Bécsnek a Hatvanhét nem Hatvanhét, hanem Hatvanhat. Egyetlenegy tudósnak se jutott eszébe ez a matematikai hiba, sőt ellenkezőleg, akadnak már magyar tudósok is, akik eme közjogi számtani hiba helyességét egy elzúllott párt tapsai között bizonyították. Miért nem élt itt Schwarz

Gusztáv a tudomány szabadságával, miért hallgat 39 esztendő óta — mint a dinnye a fűben?

A király is hallgatott és jó kedvvel csinálta a hadügyekben és a külügyekben a dolgát — a teljes Hatvanhat szerint.

Végre a nemzet fölébredt dermesztő álmából és elkezdte követelni a Hatvanhat helyett — a teljes Hatvanhétet. Része volt ebben egy elkobzott radikális közjogi könyvnek is, — a mely ötszáz oldalon lángbetűkkel bizonyította azt az elemi számtani igazságot, hogy a Hatvanhat még nem Hatvanhét.

Az ősz király pedig bámul és csodálkozik: „Harmincöt esztendő alatt nekem e kívánalmakról senki sem tett említést. Igazán különös, sőt érthetetlen, hogy most mindenki e kívánalmak teljesítését sürgeti. Honnan van az, hogy az én katonai felségjogaimat harmincöt esztendőn keresztül nem bolygatta senki és most egyszerre követelik a kiegyezési törvénytől fogva a magyar hadsereg, magyar vezényleti és szolgálati nyelvet?”

Hozzátette még a király azt is, hogy ha a dolog így áll: akkor őt Deák és Andrassy megcsinálták.

Nem is engedett a király a Hatvanhatból. Inkább ránk zuditotta Acheronnak minden ördögét. A poklokkal való viaskodásban pedig a hatvanhetes nemzet — 48-as lett.

Hejh! Felsőleges ősz király: nem kellett a Hatvanhat helyébe — a törvénybe iktatott teljes Hatvanhét! No, ha nem kellett, akkor nemzet is lejjebb licitál és meg sem állunk — 48-ig!

üres az élet, mely semmi gyönyört sem nyújt... Csinos arcát felém fordította ilyenkor, tekintetével elbűvölt és mondta:

— Nem jobb e így? Minek követnénk el többé helyrehozhatatlan, jóvá nem tehető dolgot, minek essünk a szerelemesek szánalmas szerepébe. Kiknek minden percük félelemmel, lelkiismereti furdalásokkal van telve? Míg így, látja tekintetünk nyílt, lelkiismeretünk tiszta s nyugodt, fejünket fenn hordhatjuk még a férj előtt is; nincs miért pirulnunk, reszkelnünk — s így tovább...

Az ördögbe is hiszen igaza volt, mindenben, de ilyen leckéket inkább egy kiéhezett gyermeknek szoktak adni, midőn egy napon izletes ételhez ültetik:

— Vigyázz, ne rontsd el a gyomrod; elég lesz a levesből már, ne végy többet a esemegéből...

Olyan arcot vágtam, mint egy leforrázott macska: zavartan beszéltem neki valamit a tiszteletről, becsülésről és csak egy vágyam volna, őt egyedül láthatni egyszer még aztán legénylakásom olyan ügyesen van elrendezve, hogy bárki, a legkisebb félelem nélkül jöhet oda, nem lesz kompromitálva.

Egy este, hogy hevesebben ostromoltam őt, erőlyesen felelt:

— Nos megmondom önnek barátságom, hogy ebből semmi sem lesz... Meg vallom, nagyon ügyesen veli ki a hálót körülöttem,

melyben nem kívánok mást, csak, hogy át engedjék magunkat. De azt hiszem irántam való becsülésének mindenhol inkább adott kifejezést. Továbbra is tisztességes, nyugodt és boldog akarok lenni, s ezért tagadom meg kérését...

Fölkeltem és közeledtem feléje, hogy szenvedélyes szavaimmal jobban legyőzzem ellentállását, melyet már-már inogni éreztem, midőn egyszerre észrevettem egy ember alakját, ki háttal volt felénk, s ki távozófélben volt. Akiről itt beszélek itt előkelő család volt; egy az üzletétől visszavonult kereskedő, kinek nem volt alkalmam, hogy megismerje az élet finom fortélyait, ravaszságait, s ki nem tudott egyáltalában mértéket tartani és képes volna, egy-egy tréfáért szerzőjét a bíróság elé állítani.

Féltem tőle, mint az ördögtől, mindent elkövettem, hogy megtudjam, vajjon hallotta-e beszélgetésünket. Viselkedése megnyugtatót. Ami a szép barátnőmet illeti megragadta az alkalmat, hogy még távolabb tartson magától, még tekintet sem váltottunk, ne hogy eláruljuk magunkat.

Egy délután hírhedt legénylakásomon voltam, erős szivaromból bodor füstkarikákat fujva, ábrándozásaimba merültem, midőn váratlanul egy sürgőnyt kézbesítettek. Nyomban feltűnt, hogy Párisból érkezett, ami annakidején, bizony ritkaság volt. Elolvastam és megértettem, hogy miért volt olyan sürgős. Aláírva egy álnév volt, melyet én adtam Jeannenak utolsó találkozásunk alkalmával hajára való tekintettel:

„Délután négy óra felé önnél leszek. Réz királyné.”

Egy pillanat alatt végtelen öröm hatotta át egész lényemet. Két óra időm volt még, hogy kissé rendszerezem magamat. Gyorsan elküldöttem virágokért és a legszebb holmikak rakosgattam szét szobámban. Izgatottságomban már azt sem tudtam mit tegyek. Négy órakor megszólalt a csengő és belépett az asszony, kit mindnyájan jól ismerünk, sűrűn lefátyolozva, félénken, nem tudván, hogy mit tegyen, maradjon-e, vagy megszökjön-e inkább, sokáig mozdulatlanul állt, s zavartan remegve.

Hiszzen nem volt ez ismeretlen előttem, de mégis, alig, hogy karjaimba vontam őt, hogy megnyugtassam, és fölemeltem fátyolát, hogy ajkára csókot adjak, ijedten hőköltem vissza. Karjaimban egy szobrot öleltem, ajkaimon jég hideg száját éreztem, és izzó, szenvedélyes tűzben égő szemeim fagyos tekintettel találkoztak.

Leküzdöttem fölindulásomat és szép látogatómat a divány felé vontam. Csókjaimat ott gépiesen, érzés nélkül viszonzta. Kétségbe voltam esve és könyörögtem neki,

Idei termésti zamatos

Ceilon és Cuba kávék,

Naponként frissen pergelt kávé, Zamatos teák,

Igen szép hurkába

Rizs

mesés olcsón.

Kohn Henrik

oégnél kapható

Debreczenben, gr. Degenfeld tér 7. szám.

Az orosz nagykövetség tagjai Kossuthnál. A lábadozó kereskedelemügyi minisztert megátogatta Roussoff Leó herceg orosz nagykövet, valamint Martohenko vezérkari ezredes, katonai attasé és Demidof Elin nagykövetségi titkár, Kossuth Ferenc, aki ma már felkelt beteggyábjából, a vendégeket dolgozószobájában fogadta.

Az osztrák választóreform. Bécsből jelentik. Az urakháza jövő esztendőre meg fogja szavazni a választó törvényt körpluralitás nélkül és a numerus klauzusról szóló törvényt, az utóbbit azonban csak második olvasásban; harmadik olvasásban csak akkor fogja megszavazni, ha majd a képviselőház előbb a numerus klauzusról szóló törvényt megszavazta. A képviselőház még karácsony előtt ülést tart, amelyen megszavazzák a numerus klauzusról szóló törvényjavaslatot s azután az urakháza jövő szombati ülésében harmadik olvasásban is elfogadja a választó törvényt. A hivatalos lap karácsonyi száma mind a két szentesített törvényt közölni fogja. Az urakháza választó reformbizottságának előadója, Lamasch udvari tanácsos, lemondott az előadói tisztességről. Ebből azt következtetik, hogy az urakházában a választó törvény változatlan elfogadása biztosítva van. A bécsi egyetem tanárai az urakházához fölizatot írtak, amelyben arra kéri, hogy változatlanul fogadja el a választóreformra vonatkozó törvényjavaslatot. A fölizat kifejti, hogy az egyedüli út, amely egészséges politikai viszonyokat teremthet. A fölizatot aláírta a prágai német egyetem több tanára is. A gráci és inszbruki egyetemek tanári kara is hasonló értelmű fölizatot küld az urakházának.

Nemzeti kultúra.

Irtá: Dr. Wlassics Gyula.

A kultúra a szellemi szabadság területe. A kultúra a versenyképesség területe. Itt a szellem ereje megy hódító útjára. Hatalommá itt csak a műveltség fajsúlya, ereje, mélysége és terjedelme lehet. Vagy bír egy nemzet kulturája oly erővel, hogy beltartal-mával hódít, vagy nem bír ezzel a mélységgel és erővel: akkor a kényszereszközök, mint korhadtt pillérek dőlnek ki mellőle. — Mint történelmi nemzet, lelkünk melegséggel őrizzuk alkotmányunkat és minden avatatlan

hipnotizálás történt, ugyan az az ur, kinek a hátát láttam a „rézkirályné”-val való beszélgetésem alatt.

— Uram! — kiáltott magánkivül — egyedül én vagyok a bűnös, madame hipnotikus álomban van. Én szuggeráltam neki, hogy jöjjön Courtin urhoz. Senki sem tud róla.

Érthetővé kezdett a dolog lenni. Hiszen csak Jeannera kell tekinteni. Férje meglepődött híggadt, nyugodt járásán s követte őt. A bűnös ugyanazt tette és képzelhető meglepetése, midőn a lövésről tudomást szerzett. A helyzet tisztázódott. A férj e rossz tréfát hallva, kétségbeesetten kért bocsánatot, előhívtak egy orvost, aki bekötözte lábamat és fölébresztette álmából Jeannet. Megfogadták, hogy titokban tartják az esetet. Ez idő óta sánta vagyok, de a rézkirályné meghálálta nekem az első időben eme testi fogyatkozásomat; és miután sok évi boldogság után elhagyott, már megszoktam, beletörődtem sántaságomba, mely gyakran fegyverezte le ellenségeimet és jól tudom, barátaim örülnek azon előjogoknak, melyeket ezáltal szereztem.

Francia eredetiből fordította:
Herceg Dezső.

kitartás és mértéktartás szelleme vezethet csak sikerre.

Nekünk magyaroknak mindenekelőtt önerőnkre kell támaszkodnunk. Arra, hogy első sorban saját erőnkre támaszkodjunk, megantott bennünket eléggé a történelem és az ország minden nagyjának intelme. — E politikai nemzet magyar jellegéhez méltóan a vezető magyar fajnak saját erejéből kell a kultúra területén mindig kiválónak maradnia és a politikai felsőbbiséget minden körülmények között kulturai felsőbbiséggel kell megalapoznia és fentartania. Elhibázott állami politika volna, mely ennek kivívásához a szükséges eszközöket rendelkezésre nem bocsátaná, — de annál is nagyobb baj volna, ha a magyar társadalom minden tagját ez a gondolat, az a tetsző, az a kötelességérzet, hogy más jelben nem, csak a magyar faj mindennapi, zajtalan, ocsádó munkája jelében lehet győzőnk és élünk!

A harmadik egyetem.

(Apponyi Albert gróf és a versengő városok együttes deputációja.)

Igen tisztelt uraim! Jól esik Önöket ilyen szép számban egybegyűlve látni, mert megjelenésük a kultúra iránt való igazi érdeklődés jele. Nem habozom kijelenteni, hogy a harmadik egyetemre igen nagy szükség van s előbb-utóbb föl is állítjuk azt. Más kérdés, hogy melyik város kapja! Én a magam részéről nagy vágya...

Egy nagyvárad ur: Ah, tehát mégis!

Apponyi: ... kozással nézek ezen egyetem működése elé és szinte látom máris a kiszámíthatlan erkölcsi nyereséget. Nagy a reményem, hogy kas...

Kassai deputáció: Fügött Váradnak, mégis csak mi kapjuk meg.

Apponyi: ... azaz méh-kas módjára fogja ez magába gyűjteni a tudományozomjas ifjuságot. Temes...

Temesvári polgármester: Nem megmondtam? Már ezelőtt tíz évvel megmondtam!

Apponyi: ... sünk el egyuttal minden keserőséget, amit a régi kormányok szereztek könnyelmű ígéretekkel és lássuk be, hogy po...

Kraxelhuber: Eszt fan egy peszt, miénk az etyedem!

Apponyi: ... litikai viszonyaink változatossága mellett ezen nem is csodálkozhatunk. A harmadik egyetem kulturmisszióit kell hogy teljesítem s ezért sze...

Becsey Károly: gedé!

Apponyi: ... rintem mest már okvetlenül meglesz, mert ki mint vet, ugy...

Aradi ur: Arad.

Apponyi: ... arat. Szivesen látom az urakat, azonban kijelentem, hogy az egyetem csakis de...

Weszprémy Zoltán: ... Debrecen é, tudom.

Apponyi: ... rék, becsületes magyar vidéki városé lesz. Kötelező ígéretet azonban, sajnálatomra, nem tehetek.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Pénteken: „A vig özvegy”, operette. (C)
Szombaton: „A vig özvegy”, operette. (A)

Vig özvegy.

(Operette 3 felvonásban. Irták: Leon Viktor és Stein Leo zenéjét szerző Lehár Ferenc, fordította Mérei Adolf. Bemutatták a debreceni színházban e hó 19-én.)

A modern operette irodalom egyik legkiválóbb művelője Lehár Ferenc a volt katoná-

A legszebb karácsonyi és újévi ajándék tárgyak

disztni és játék
árak a legolcsób-
ban csak a

Hajdu József

ujonnan nyitott áruház-
ban szereshetők be.
Piac-utca 50. Szent Anna-utca sarkán.

karmester. Rendkívül szorgalmasan dolgozik és termékenysége felülmúlja a keringő királyt, Strausz Jánost is. Lehár Ferenc ezélt négy évvel tüni föl a zeneirodalom terén: Kukuska című dalmű. ével. Akkor még maga is azt hitte, hogy a komoly, klasszikus zene művelése az ő hivatása. Már abban a nehéz dalműben is kiesillámlott Lehárnak a könnyebb muzeika iránti érzeke, amit nem-sókára fal is váltott esengő aranyokra. Megkomponál a „Drótos-tót” című dalműt, amely egyszerre megbódította a művelt nyugatot. A „Mulató Istenek” zenéje már nem sikerült annyira, bár az is telve van szébbnél szébb melódiákkal. E darabjának félsikere nem vette el Lehár kedvét és a „Vándorlegény” után a „Vig özvegy”-et teremtette meg.

Amennyi dallam, invenció, zenei tudás csak elférhet egy emberi agyban, az mind-mind visszatükröződik a „Vig özvegy” zenéiben. A magán tánok a karok, az együttesek oly fülbemászók és annyira újak, hogy a közönséget valóságban elbájolták. Mig az ugynevezett bőfülü emberek is a színházból jövet a Vilja dalt dudolgatták.

Lehárnak nagyon megkönnyítették munkáját a liberetisták, akik egy sovány meséből, rendkívül ügyes, ötletes szöveget írtak.

A debreceni bemutató előadás általános ságban jó volt. Egyes fogyatékosságai voltak az előadásnak s a rendezésnek, amire tárgyilagosan mutatunk rá.

Az első felvonás szalonban játszik, melynek benyilója van, ahol Danilovits gróf alszik. Annak a benyilónak egészen el kell lenni, nem pedig a háttérben, mert ott játék folyik, még pedig nagyobb játék, mint amennyit tegnap csináltak. A második felvonásban levő pavillonok teljesen külön kell állni, úgy hogy a háttérben folyó játék (a nőcsere) a közönség szemé előtt folyjon le. Amikor a nagy leleplezés történik és Hanna, Rassignollal kijön a pavillonból, a színpad teljesen megvilágítandó. Egyébb kifogásunk a rendezés ellen nincs, mely nagyon ötletes és sikerült. Ezért Polgár Sándort külön elismerés illeti.

Amikor a „Vig özvegy” szereposztását a színházi iroda nyilvánosságra hozta, akkor megirtuk, hogy Hanna nem olyan szubrett szerep, amit akár Főthy Frida, akár Lónyai Piroska el tud játszani. A tegnapi bemutató nekünk adott igazat. Főthy Fridán látszott a nagy igyekezet, de az ambíció nem tudja pótolni teljesen az énektudást. A szerep minden tekintetben kifogástalan kóloratur énekezőt kíván, olyan képzelet énekesnőt, mint Zilahyné. Bár Főthy a Vilja dalt hatásosan énekelte, de a többi jelenetek szubrett volt, langymeleg, limonádés szubrett. Főthy játéka ellen pedig az a kifogásunk, hogy nem asszonyt, hanem egy szubillit, szerelmes, bohó kis lányt játszott. Daniló szerepében Ternyei Lajos elfogadható alakítást nyújtott, bár nem tudta magát teljesen beleélni a szíjjal, büszke montenegrói szerepébe Szalay Gyula nagyon szépen énekelte a Pavillon dalt. Ugyisint sikere volt Vida Ilonkának, aki ismét beigazolta, hogy hasznos tagja a társulatnak. Polgár Sándor kitűnően alakította a félkegyelmű diplomátát, úgy maszkja, mint játéka pompás volt. Njegus irnok szerepét Sarkadi teljesen elejtette. A kotnyeles, szemtelen kis hivatalnoki Sarkadi alázatos, hülye inást csinált. Az első felvonás báli jelenetében Hérónában jött a színpadra, holott neki épügy, mint a többi szereplőknek frakkban kell megjelennie. Az operettben ez az egyetlen humoros alak és Sarkadi kezében ez is ellaposodott. Szalay Gyula nagyon tulzott. A karok és a zenekar is kivette a maga részét a sikerből, ami Fekete Oszkár karmester érdeme.

A „Vig özvegy” az idei évad slágere,

amely még nagyon sokszor kerül színre zsúfolt házak mellett. (bj.)

A „Peleskei nótárius”-ra készült most a személyzet, melynek minden szerepét elsőrendű szereplő játsza, az igazgató nagy gondot fordított a szerepek kiosztására és abból ítélve valóban élvezetes estre van kilátása közönségünknek az előadásban részt vesznek Zilahyné, Lónyai Piroska, Hahnel Aranka, Lukács Juliska, Arday Ida, Szabó Irma, Zilahy, Ternyei, Szakács, Szakácsné, Polgár, Arkossy, Békés, Deésy, Bérczi, Szalai Sarkadi, Szabó Gy. stb.

Színházi hírek. A „Osizmás kandur” karácsonyi gyermek előadás. F. hó 24. d. u. 3 órakor gyermek előadást rendez az igazgató, ezzel alkalmat nyújt a szülőknek, hogy: a mig otthon a család tűzhelynél a hagyományos karácsonyfát az égből leszállott angyalka által hozott különféle ajándékokkal feldiszi, hogy ez alatt a gyermekek kedves szórakozást találjanak a színpadon, ahol Dr. Komor Gyula rendkívül mulattató varázs regéjét A „Osizmás kandur” hozza színre a társulat, melyben csak nem az egész személyzet részt vesz.

HIREK.

Tanácsülés. Ma délelőtt a városháza kistermében rendes tanácsülés volt, amelyen Kovács József polgármester elnökölt. A tanácsülésen folyó ügyeken kívül a tanácsülések jövő évi rendjéről is tanácskoztak.

Átadás a szegényházban. Az ispotályi szegényházi bizottságnak ma délután három órakor volt az ülése az ispotályi ev. ref. lelkészi lakban, ahol Könyves Tóth Kálmán lelkész elnökle alatt megtörtént a most szállított ruhaneműek és vízvezeteki kellékek hivatalos átvétele.

Tanácsnokválasztás. Hajduböszörmény város képviselőtestülete december hó 31-én tartandó közgyűlésén fogja betölteni a Pápay Károly elhalálásával megüresedett adóügyi tanácsnoki állást. A közgyűlésen Kovács Gyula alispán fog elnökölni.

Hajdusoboszlói közgyűlés. Hajdusoboszló város december 29-én tartja rendes közgyűlését, amelyen a házipénztárnoki állást választás útján fogják betölteni.

Csendőrkerület Debrecenben. Megemlékeztünk már arról, hogy a csendőrkerület szaporításával Debrecen is kap csendőrkerület parancsnokságot. Ebben az ügyben Kaszka Pál csendőrezredes tegnap Debrecenbe érkezett és felkereste Kovács József polgármestert, akivel hosszasan tárgyalt az új csendőrségi laktanya építése iránt. A tanácskozásban részt vett még Körner Adolf tanácsos, Magass György főügyész és Aczél Géza főmérnök. Az új csendőrségi laktanya vagy az Ispotály laposon épül fel, vagy a Piac utcának egyik telkén. Ma délelőtt a városházán a csendőrlaktanya ügyében újból értekezlet volt, amelyen jelen voltak: Kaszka Pál csendőrezredes, Jakab Sándor csendőrszázados, Kovács József polgármester, Aczél Géza főmérnök és Körner Adolf tanácsos. Ma véglegesen megállapították, hogy az új csendőrlaktanyát a Salétrom kaszárnya helyén és környékén építeti a város és a csendőrkerület bizonyos, később megállapítandó bért fizet a városnak. Ideiglenesen a kerület tanosztálya a Salétrom kaszárnyában nyer elhelyezést, a többi csend-

őrségi hivatalokat és laktanyákat bérelt helyiségekben helyezik el. Az új kaszárnya tervezetét Aczél Géza főmérnök készíti el, amint a kerülettől megkapja az adatokat, hogy milyen és mennyi helyiségre lesz szükség. A debreceni csendőrkerület a jövő évi május hó elsején kezdi meg működését.

Tiszta kezeléssel sestakeri bor Mayer Jenőnél.

Isz. iskolák segélye. Ismeretes az a harc, amit a debreceni két isz. hitközség folytat a városi iskolasegélyért. Ma délután öt órakor a két hitközség megbízottai Oláh Károly kultur tanácsos hivatalában egyezkedési tárgyalást tartanak.

Értesítés. Az 1886. évben született debreceni illetőségű hadköteles ifjak összeírása befejeztetvén, az összeírási lajstrom f. évi december hó 20-tól—december hó végéig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városház emelet 19. szám) közszemlére kitétetett, miről az érdekeltek a védőtörvény utasítás 1. § rész 30. §. alapján azon hozzáadással értesítenek, hogy mindenki, a ki: a) valamely kihagyást, vagy téves bejegyzést vesz észre, vagy b) az illetőségi sorozójáráson kívül léendő állíttatása megengedése, vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok ellen kifogást akar tenni, felhivatik, hogy ezt a fent megjelölt helyen jelentse be. Egyben értesítenek ezen korosztályba tartozó hadkötelesek, hogy a sors-huzás 1907. évi január hó 25-én délelőtt 9 órakor a városház nagytanács termében tartatik meg. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

A bün útján. Takács Sándor Liba kert I. járási lakos foglalkozás nélküli suhancot kísérte be egy rendőr tegnap délután a bünügyi osztályra, ki 13 kiló rézrudat kínált megvételre Hannel Sámuel rézöntőnek Hannel előtt nagyon gyanusnak tünt fel Takács viselkedése miatt a rezet potom árért kínálta. Ekkor már Hannel tisztában volt azzal, hogy a rézrud lopott, rendőrt hivatott és Takácsot a bünügyi osztályra kísérték. Ott azt vallotta, hogy a rezet Nagy Gábertől, kivel a Kispipa vendéglőben ismerkedett meg, kapta eladás végett, a miből ő nyolc százalékot kap. Kihallgatása után, mivel bejelentett lakása van, szabadon bocsátották, Takács Sándor mindjárt kiszabadulása után a Telegdi féle szállodába ment hol megvacsorázott egy pár liter bort megivott és mikor a fizetésre került a sor kijelentette, hogy nincs egy krajcárja sem. A tulajdonos rendőrt hivatott és a bünügyi osztályra kísértette. Az ügyeletes rendőrtisztviselő ismerve az előbbi ügyet is, előzetes letartóztatásba helyezte. A mai kihallgatáson azonban az is kitűnt, hogy Nagy Gábor nem is létezik és ezt a nevet Takács csak a rendőrség félrevezetésére találta ki. Hogy jobban megáshéztse a rendőrség munkáját, azt is kitalálta, hogy Nagy Gábor a Julov féle vasöntődében dolgozik és valószínű, hogy onnan való a réz rud. A vallomását azonban Julov Lajos megoáfolta, mert nála Nagy Gábor nevű munkás nem dolgozott soha, és a bünjelképen szereplő réz rudban magáéra nem ismer. A nyomozást folytatják.

Uj honvédtiszt iskolák. A „P. L.” értesülése szerint az 1907 ik évben minden magyarországi honvedkerületben egy egy új tisztképzőintézetet fognak felállítani a közös hadsereg hasonló intézményeinek mintájára.

A legszebb és legalkalmasabb
karácsonyi
ajándékok legolcsóbban

BORSOS KATA Piac-utca 44.
óra és ékszer üzletében szerezhetők be

Névszerinti szavazások. Debrecen város törvényhatósági bizottságának december 28-i közgyűlésén az alábbi birtokok eladása, illetve megvétele tárgyában lesz névszerinti szavazás: 1. A Vásári András és társai tulajdonát képező és az új lovasági laktanya mellett elterülő mintegy 3600 négyszögöl földrész megvétele (névszerinti szavazás harmadik ízben). 2. A Széchenyi-utca 36. számú (Antal féle) házastelek megvétele (névszerinti szavazás harmadik ízben). 3. A Fűvészkert-utca 5. és 7. számú (Bakos és Lisztes féle) házastelek megvétele (névszerinti szavazás harmadik ízben). 4. A József kir. herceg u. 23. számú, az izraelita hőköztség tulajdonát képező házastelek megvétele (névszerinti szavazás harmadik ízben). 5. A Piacz utca 26. számú házastelek megvétele (névszerinti szavazás második ízben). 6. A Baik Szilágyi féle városi tulajdonát képező területből 10 holdnak elidegenítése (névszerinti szavazás második ízben.) Ugyan ezen a közgyűlésen töltik be a közgazgatási bizottságból kilépő öt tag helyét is.

Tiszteletteljesen tudatom, hogy karácsonyfa díszimből és cukorkáimból csemegé üzetemben kiállítás rendeztem, oly dusan rendezkedtem be ez időnyre ezen áruval, hogy a legkényesebb ízlést is kielégíthetem. Minthogy azonban a karácsonyi ünnepeket megelőző napokban oly nagy a vásárlók száma, hogy teljes áttekintést a n. é. vevő közönség nem nyerhet, kérem hogy a karácsonyfa díszek megvásárlása céljából üzememet már most méltóztatásuk felkeresni. A kiválasztott díszeket a leg gondosabban csomagolom el, és kívánatra az ünnepek elérkeztéig megőrzöm. Teljes tisztelettel Máyer Jenő.

Eltűnt fiu. A rendőrségen panaszt tett öz. Tokaji Ferencné Késes utca 62. sz. alatti lakosnő, hogy 16 éves unokája, a kissé hülye Prendelovits Ferenc eltűnt a lakásáról. A szegény hülye fiut keresték már az egész városban, de nem akadtak rá.

Érdekes újítással lép közönségünk elé a polgári kör, Eddig ugyanis az volt a divat, hogy úgy a legegyszerűbb, mint a legfényesebb bálakat szombat vagy vasárnap esteken tartották. A polgári kör választmány most elhatározta, hogy szakit ez ősdi divattal a téli mulatságát január 16-án, szerdán este tartja meg a „Bika” dísztermében. A bál rendező bizottság még a hét folyamán megtartja nagy gyűlését, kibocsátja a meghívókat, gondoskodik díszes női táncrendekről, ezután a bál napjáiig állandó működésben marad, hogy lehetőleg minden igényt kielégíthessen. Már a nagy rendező bizottság elnökének, Király Gyula városi tanácsosnak a neve is biztosított arra, hogy ez a törekvés valóra válik.

Kitűnő kávék Máyer Jenőnél.

Meglopott utas. Lonyi Jenő kereskedőségénél tegnap este érkezett Debrecenbe és a Késes utca 11 szám alatt szállott meg, honnan 8 korona értékű kalapját ellopták. Az ismeretlen tettest feljelentette a büntügyi osztályon. A nyomozást megindították.

Meglopták. Sári Lajosné Ajtó utca 13. szám alatti lakos jelentést tett a büntügyi osztályon, hogy, míg ő a piscon járt, ismeretlen tettes betört a lakására és onnan 20 korona értékű fehérneműt elloptott. Az ismeretlen tettes ellen a nyomozást megindította a rendőrség.

Megvette a hideg. Egész nap dolgozott tegnap Kozma Sándor 46 éves favágó. Este felé betért a pálinka-mérésbe, ahol az átfázott ember ugyancsak szaporán szedte a nyakolaját. A pálinka megártott a ványadt gerynyedt testü embernek. Részeg fővel indult hazafelé; a Garai-utca 6. számú ház előtt elesett és a hóban elaludt. Már egészen megdermedt, mikor ráakadtak. A mentők gyorsan kivonultak, életre keltezték és bevitték a kórházba. Ha a mentők nem lettek volna, az istenudta megfagyott volna a nyilt utcán.

x Szép jó és olcsó ez a jelszó Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. 608 x 9.

x Magyar gyártmányú és amerikai férfi cipőket csakis a legjobb minőségben, nagy választékban tart raktáron Békés Lajos uri divat és fehérnemű üzlete Debrecen Piac-utca, Örvényház.

x Bálbizottságok figyelmébe! Á. Vidvány Kálmán könyvkötő és díszműves (Fűvészkert-utca 9. sz. alatt) ajánl legújabb izlésszerinti táncrendeket és rendező jelvényeket, melyekből minták és tervek rendelkezésre állanak. Ugyezintén legdivatosabb könyvkötéseket és díszműveket készít, melyek mint karácsonyi és újévi ajándékok legalkalmasabbak. 646-x-6.

x Már a napokban megkezdődik a nagy karácsonyi vásár Mentze Henrik áruházában, Kossuth u. 4 szám 626x-10.

TÁVIRATOK.

Wekerle a királynál.

Budapest, december 20. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtti búcsúhallgatáson volt a királynál.

Üdvari ebéd.

Budapest, december 20. Miklós orosz cár nevenapja alkalmából tegnap délután 6 órakor a budai királyi várakban udvari ebéd volt, melyen a királyon, József főhercegen, Urusow herceg nagyköveten kívül részt vettek ugyszólván az összes katonai és polgári méltóságok. A negyedik fogásnál felemelkedett a király és francia nyelven felköszöntőt mondott az orosz cárra. A felköszöntő után a király koccintott a balján ülő orosz nagykövettel. Az egész társaság állva hallgatta végig a felköszöntőt és az orosz himnuszot, melyet a zenekar játszott.

A delegációkból.

Budapest, dec. 20. A tegnapi délelőtti vihar, melyet a delegáció plénumában Rakovszky beszéde támasztott tegnap elismult. Jóformán valamennyi szónok foglalkozott tegnap is Rakovszky beszédével és a hatvanhét és negyvennyolc egymáshoz való viszonyáról. De tegnap már a hangulat békélkeny volt. A függetlenségi szónokok hangsúlyozták, hogy mennyire nem a mostani rend fellegatására törekszik a függetlenségi párt. Rakovszky tegnapi délelőtti egy függetlenségi kormány megbízhatóságát helyezte kétségvilágításba. A tegnapi felszólalások megőfolták ezt az általános vitát, tegnap befejezték a részletes vitát ma délelőtti tizenegy órakor folytatják.

Törvénykezés.

Az egyeki kántor sajtópöre. Érdekes ügyben tartott tegnap főtárgyalást a debreceni kir. törvényszék mint sajtóbíróság. A múlt évi novemberben történt, hogy az egyeki lakosok Buda Lajos kántor részére nem fizették a párbért. A jöhiszemű emberek azt hitték, hogy ex lexes világ lévén, párbért sem kell fizetni. Erre a szolgabíró elrendelte, hogy a párbért esendőörökkel szedik be. Érthető felháborodást keltett ez az egész faluban s Branyicska András házaló gyolosos töt bezárta a kamráját, úgy, hogy erőszakkal törték fel s vitték el a buzát. A töt felésége ekkor hat gyermeke közül a legkisebbiket feltette a párbérszedők szekerére, hogy ha elvitette a tanító a buzát, adjon enni a gyermeknek is. A gyereket letették a kocsirol, majd az elkeseredettanya a kántor háza elé egy fához kötötte a gyermeket, hogy hallja a kántor a gyermek sívalkodá-

sát. Ez felbőszítette a falu népét, és a kántor a zavargások megelőzése miatt bezárta a párbérszedést. Bádi József egyeki gazda megjelent akkoriban lapunk szerkesztőségébe és kérte, hogy az egyeki dolgot az ő felelősségére közöljük. A cikk megjelent és az egyeki kántor sajtópert indított, amelynek tegnap volt a főtárgyalása. A törvényszék kimondotta, hogy a kántor közhivatalnok lévén; az egész ügy az esküdtbírószág elé tartozik.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 20. A Házban meglátszott, hogy a mai ülés csak formális és utolsó ülés. Návay alelnök alig husz képviselő jelenlétében nyitotta meg féltizenegy órakor a képviselőház ülését, amelyen a kormány részéről jelen voltak: Wekerle és Josipovich.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bejelenté Róck Iván képviselő mandátumának végleges igazolását.

Toroczky gróf jegyző felolvassa az összerférhetlenségi bizottságnak Simkóra vonatkozó i.életét. A bizottság megállapította, hogy Simkónál, mivel a tanítóságról lemondott, nemforog fenn összerférhetlenségi eset.

Elfogadták ezután harmadszori olvasásban a marokkói reformát tárgyában tartott algerinászi konferencia i.ökmányának, be- cikkezéséről továbbá a kereskedelmi viszonyok rendezéséről és végül a bírói és ügyészi szervezetről szóló törvényjavaslatot.

Návay elnök indítványára a képviselőház üléseit január 7 ig elnapolta.

Az elnök ezután boldog ünnepeket és boldog új évet kívánva a képviselőknek, az ülést bezárta.

Az ülés az elnök éltetésével ért véget.

Az osztrák választói törvény.

Bécs, dec. 20. A reichsrát mai ülésén kiegészítették a választói reformbizottságot. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a választói törvény második és harmadik olvasásban is elfogadják.

A delegációkból.

Budapest, december 20. A delegációknak a közügyek tárgyalására kiküldött bizottsága Zichy Tivadár gróf elnöklete alatt ma délelőtti ülést tartott, amelyen a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök volt jelen. Napirendén a hadügyi és tengerészeti költségek tárgyalása van.

A hadügyminiszter nevében Unhán vezérkari ezredes adott felvilágosításokat. Kijelentette, hogy a magyar követeléseknek helyet fognak adni a jövőben. A hadsereg kereskedelmi és mezőgazdasági szállításainak a kvóta arányában magyar cégek, illetve termelők kapják. A hadseregben érvényesíteni fogják a magyar nyelvet is. — A tizenhat hadapródiskola közül hét Magyarországon lesz. A marosvásárhelyi és kismártoni katonai alreáliskolákat már 1908. szeptember havában megnyitják. Az ezer új ágyu a jövő évben készül el. Kér, vegyék tudomásul a felvilágosításait.

Okó icánny! László előadó szintén kéri a bizottságot, vegyék tudomásul a jelenléteket.

Holló Lajos kifogásolja a hadügyminiszter nevében tett kijelentéseket s a magyarok részére több jóakaratot kér.

Sakonyi Samu a katonai áthelyezések ellen beszél. Kifogásolja a mozgósításokat. A magyar nyelv dolgában több engedelményt ker, mert el kell ismernie a hadseregben azt, hogy a magyar nyelv államnyelv.

A hadügyminiszter jelentését tudomásul vették.

Közgazdaság.

Külföldi munkások a mezőgazdaságban. Az Oroszországi Magyar Gazdasági Egyesület munkásügyi bizottsága Zselénszki Róbert gróf elnöklése alatt ülést tartott, a melyen részt vettek a vármegyei gazdasági egyesületek kiküldöttei is. Az ülésen Rubinek Gyula igazgató előterjesztette azokat az adatokat, amelyeket az egyesület külföldi munkások alkalmazására vonatkozólag a helyszínen beszerzett. Az adatok úgy a munkások mennyiségére, mint a munkabérekre vonatkozólag teljesen megnyugtatóak. Ez okból elhatározta a bizottság, hogy felhívást intéz a gazdasági egyesületek útján a gazdákhöz, miszerint a munkásszükségletet legkésőbb január hónap 10 ig jeleltség be, hogy ennek alapján a külföldi munkások szerződésére végezt a kellő intézkedéseket meg lehessen tenni.

Budapesti árutőzsde. A mai határidőzlet epp oly unalmasan és kedvetlenül bonyolódott le, mint az utóbbi idő bármelyik napján. Megnyitáskor kellemes hangulat uralkodott ugyan és különösen az áprilisi zab iránt jó érdeklődés mutatkozott, a forgalom folyamán azonban igen csendes volt az irányzat, mi mellett inkább gyöngültek egy csekélységgel az árfolyamok. Az áprilisi buza 44.84 koronán indult az egész üzleti idő folyamán két fillér keretén belül ingadozott és 14.86 koronán zárult. Az októberi buza 15.44 koronás kezdő kurzusa egész délután nem változott és záratkor is így maradt. Az áprilisi rozs 13.16 koronáról lassan 13.20-ra javult, de aztán újra 13.16-ra gyöngült s így is zárult.

Az áprilisi zab 4 fillérrel a tegnapi záraton fölül 15 kor. indult, kezdetben 15.04-ig még tovább javult, később azonban 14.94-ig ment vissza és 14.96 koronán zárult.

A májusi tengeri 10.32 koronán indult 10.28 és 10.30 között ingadozva, 10.28 koronán zárult.

A tegnapi zárathoz viszonyítva, ma végeredményképpen az áprilisi buza két fillérrel javult, a májusi tengeri két fillérrel javult, a májusi tengeri két fillérrel gyöngült, az októberi buza, az áprilisi rozs és az áprilisi zab árfolyama változatlan maradt.

Kőbányai sertéspiac. 1906. december hó 20-án. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronként 320 kigram felül) 126—128 fillér, fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 128—129 fillér, könnyű (páronként 250 klg.) 128—129 fillér. Sertéslétszám: 1906. december 17-én volt készlet 20177 darab sertés, 18-án felhajtott 146 darab sertés, 19-én elszállított 153 darab sertés, 20. napjára marad készlet 20170 darab sertés. A hizott sertés üzletirányzata szilárd.

Regény-Csarnok.

Zarándoklás Rákóczi sirjához.

Irtá: Leitner Mihály. 7

1903 október 13. E nap emléke a zarándok társaság mindegyikének szívét megdobogtatja; mindnyájan szent áhitattal gondolunk vissza azon magasztos órákra, amelyeket Rákóczy Ferenc dicső szellemével együtt töltöttünk. Ott, tengeren túl, az élet ezer gondjainak nyomasztó terhétől menten, a nemzetiség, felekezeti, a rang és vagyon emelte válaszfalait lerombolva, egy lelkes csapat egy gondolatban egyesült: a hazaszeretet gondolatában. Ó, mért nem lehettem én Józsué, hogy 1903 október 13-án a napot az égen megállító tam volna?!

1903 október 13-ik napján Konstantinápoly európai negyedében szokatlan élénkséggel uralkodott. A már említett négy szálloda

előtt hosszú bérkocsisor foglalt helyet. A bakon ülő kocsisok magyar nemzeti színű kokárdát viseltek. Társaságunk hölgy és férfitagjai az ünnepélyhez méltóan fekete öltözékben jelentek meg és helyezkedtek el a kocsikon. A társaság négy tagja meg éppen diszmagyart öltött Pompásan festett az öreg Bencsik bácsi, Lung fővárosi tanácsnok huszára. A merre csak megfordult daliás alakja, mindenütt bámulat és tisztelet környékezte. Az aransujtásos dolmány viselőjét a muzulmánok generálisnak tartották.

A fődragomán harsány hangon jelt ad és az impzáns kocsisor a Lazaristák templomába indul.

* * *

... Mint törvényes királyuknak és hazájuknak nyilvános ellenségei, hazaárulók és az igazi szabadság felforgatói jelen törvény erejénél fogva törvényesen száműzetnek és hogy meglakoljanak, üldözendők és elfogandók. Összes ingó és ingatlan vagyonokra a királyi kincstár tegye a kezét. A velük való levelezés és közlekedés felségértés terhe alatt tilos. . . .

* * *

His requiescit Franciscus
II. Rákóczy Dei gratia electus
Transsylvaniae princeps,
Partium regni Hungariae
Dominus et Sicolorum comes,
Aetatis suae XII. a matre
Avulsus, mirae Divinae Providentiae
Ordine per carceres, per exilia
Et per varia vitae discrimina aductus
Hic repuiessenti matri
Per mortem redditus; quietem,
Quam vivus ignoravit, in Domino
Reperit anno Salutis MDCCXXXV.
Octava Aprilis aetatis suae LIX.

Próza fordításban:

Itt nyugszik II. Rákóczy Ferenc, Erdélynek Isten kegyelméből választott fejedelme, Magyarország kapcsolt részeinek ura és a székelyek ispánja. Miután életének 12 ik évében anyjától elszakított, csodálatos isteni Gondviselés rendelése folytán börtönön, száműzetésen és az élet változatos viszontagságain keresztül ment, végre itt nyugszik anyjával a halálban egyesülve ő, a ki életében nyugalom nem ismert, az Úrban üdvözült az Üdvözítő 1735 évében, Április 8-án, 59 éveskorában.

Ime, nyájas olvasóm, kétféle kép egy ugyanazon tárgyról. Az első képet talpnyaló udvaroncok, koncesó hízogó és képmutató farizeusok rajzolták meg műepébe mártott ecsettel; a másikat a meg nem vesztegethető Cló örökítette meg az utókor számára.

A bécsi udvar pénzén megzsárolt honatyák (Dienesek mindig léteztek) hazaárulóknak nyilvánítják II. Rákóczy Ferencet és híveit, jószágukat elkobozzák és üldözésüket törvényes kötelességévé tszik a honpolgároknak. A történelem pedig ugyanezen Rákóczi homloka körül babércsoszort fon.

(Folytatjuk.)

Városi Színház.

Bérletszünet (B) Bérletszünet (B)
Debrecen, csütörtökön, 1906. évi december hó 20-án:

A VIG ÖZVEGY.

Operette 3 felvonásban. Irták: Leon Viktor és Stein Leó, zenéjét szerzette: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adolf. Rendező: Polgár S. Karnagy: Fekete Oszkár.

SZEMÉLYEK:

Zeta, báró — — — Polgár Sándor.
Valencienne — — — Vida Ilona.

Daniló gróf — — — Ternyei Lajos.
Hanna, özvegy — — — Fóthy Frida.
Camillo — — — Szalai Gyula.
Vicente Cascada, francia
huszártiszt — — — Bérczy Ernő.
Bogdanovics, montenegrói
konzul — — — Bay László.
Sylvaine, a neje — — — Magda Eszter.
Kromow, montenegrói
követségi tanácsos — Szabó Gyula.
Olga, a felesége — — Salgó Anna.
Prisica, órnagy nyugalmazott katonai ataszé Deési Alfréd.
Praskovia, felesége — Sz. Gárdonyi T.
Niegus, irnok — — Sarkadi Vilmos.

KITÜNO MINŐSÉGŰ
pörkölt

Kávé

mely izre, aromára és
zamatra felülmulhatlan—
naponta friss pörkölés

kapható 488-50-20

Félegyházi János

motortüzemű kávé pörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

Köszvény!

ellen ezernél jobbnál kiváló
orvos és tanár ajánlja
és rendelni letegeinek a
h res

476-x-16

Király-balzsamot

az egész világon ősmert legjobb gyógyszer.
1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f.,
3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
DEBRECZEN.

C. SUZ.

Látcsövek!

Karácsonyi ajándékok
megérkeztek.

Nagy
választékban színházi látcsövek
legújabb kivitelben, alumínium és gyöngyház foglalatú, legfinomabb
Achrometikus üvegekkel
továbbá:

szemüvegek,

orecsiptetők, szalon lorgonétek, legfinomabb
kristály, (hegyi-jegesz) és diaphragma üvegekkel.
Mind ezen optikai tárgyak legnagyobb választék
és legolcsóbban kaphatók.

Fischer Jakob

szakértő látészersznel, — Főter 23., Széktina-ház.

A butorvásárió

közönség csakis saját érdekében eselkszik, ha szükségleteinek kielégítése végett, complete berendezésben, menyasszonyi kelengyékben, valamint egyes darabokban dusan felszerelt az 1875. év óta fennálló az egész országban elsőrendűnek elismert és több éremmel kitüntetett

SCHWARZ VILMOS

Csász. és kir. udvari butorgyáros céget Debrecen, Piac u. 71 sz. keresi fel, hogy fényesen berendezett nagy választékot nyújtó állandó kiállítás tart a legfinomabb és legnevezetesebb faju fából készült modern fa és a legizlésebb kivitelü kárpitozott butorokból, melyeket bármikor a legnagyobb készséggel mutat meg mindazoknak, kik a szép és finom butort látni óhajtják még a venni nem szándékozókknak is Költ ségvetéssel és rajzokkal készséggel díjmentesen szolgál.

616-5-5.

Utcai lapelárusítók fölvétetnek.

Allatállomány eladás.

Bereg megyében a Tisza-féle Csonkapi uradalomban 42 drb. harmad és negyedfü erdélyi tinó, 360 drb. anyajuh és ürü toklyó

E L A D Ó.

Felvilágosítás kapható

Piac-utca 27. sz. alatt

a városi bérházban levő ügyvédi

irodában. 660-3-1.

Képekterek.

Lám Sándor

üveg- és porcellán áruháza Debrecen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

A nagyérdemü közönség szives és jóakaratu tám gatása arra ösztönzött, hogy üzletemben a legkényesebb igényeket is kielégítő mindenféle művészi kivitelü dísz tárgyakat szerezttem be különféle alkalmi tárgyakból u. m. : china-ezüst, bronz, sárgaréz-, majolika, fayence, terrakotta- és porcellánból s azokat meglepő olcsó áron boesátom vevőim rendelkezésére.

Asztali-, függő- és szalen lámpák gyári árban Ékszeszletek, kávé, teás, uzsonna készletek. Mosdó készletek nagy választékban. Dísz-virág vázák nagy raktára. Sörös, boros, vizes készletek mindenféle színben.

A nagyérdemü közönség jóakaratu támogátását továbbra is mély tisztelettel kéri

652-3-1. **Lám Sándor.**

Kávéházi és vendéglői berendezések.

Mélyen leszállított árak!

Különösen kiemelendők :

75 Cm. széles Anna flanel métere 17 kr. 482 x 50

Jó mosó velez és flanelék métere 25. 28. 32 kr.

120 Cm. széles Angol Cheviot métere 55. 75. 80. 90 kr.

120 Cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.

1 darab mosó Zafir bluz 70 kr.

1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és szines férfi nyakkendők óriási választékban, feltűnő olcsó árakhoz

Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipó tisztítószer

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Karácsonyi vásár.

A legujabb modern arany és ezüst brilláns ékszerek alkalmi tárgyak.

Férfi női finom zseborák legolcsóbban beszerezhetők a már 21 év óta fennálló és megbizható

Kostya János ékszer üzletében, Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz. a ref. kistemplom mellett.

Javításokat, megrendeléseket a legolcsóbb árért pontosan készítem

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Kérem a n. é. közönség b. pártfogását. — Tisztelettel

634-10-5. **Kostya János.**

LINOLEUM

különleges gyári raktár

DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám főpostával szemben.

Linoleum szőnyegek
Linoleum futószőnyegek
Linoleum mosdó elők
Viaszvászón aszalteritők
Viaszvászón Gyermek és női kötők
Ágybetétek

RAKTÁRAK:
Budapest, Kerepesi ut 22. és Erzsébet körut 19. Nagyvárad. Bécs, Triest, Lemberg, Ozer no ritz. 650-11-3.

Nagy karácsonyi gummi babu vásár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendőek.

Gyors privat kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselet amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás s. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fejlesztő L. S. Simonfi u. 19.

Népdalokat

szegorán, cigányosmodorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cím a kiadóhivatalban.

Eladóház

a hatvan utcai 53-dik sorozású házasztelek, mely két utcai és két udvari lakást, 40 lóra való istállókat és számos mellék-helyiségeket tartalmaz előnyös feltételek mellett eladó. — Ára ujévig 17000 forint, új év után 18000. Értekezni lehet Komlóssy Arthur, tulajdonossal, napenként délután 2 és 3 óra között. Bethlen utca 10 sz. a. 658-x-1.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges kliseket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. sz. Telefon szám 412.

Eladó ház

Csapó u. 34. Értekezhetni Thaisz Arthur (papírkereskedőnél.) Piac u. 7.

Csakvs valódi „Verge“

egészségi papírból készült nicotin mentes cigaretták hüvelyeket használjunk, egydéli főnaktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészké t u 14. 100 db. „Tiszti“ hüvely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „Riz Abadi“ 14. „Jogt“ hüvely 12. Anti nicotin fadóbozba 18. 250 drb. Anti nicotin fadóbozba 0. töltő 6 krajcár: 622-15-1

Mielőtt karácsonyi

ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zsoltárok, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjusági könyvek, emlék, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítással szerezhetők be. Könyvjegyzék ingyen. 624-15-1

Magyarország legnagyobb óras, ékszerész üzlete.

Löfkovits Arthur

Debrecen.

Fennáll 24. éve.

Több kitüntetés.

Az óra, ékszer, ezüstáru legkülönlegesebb

ujdonságai,

utolérhetetlen olcsó árakon!

Legszebb

karácsonyi és ujévi

ajándékok!

656-7-2.

Kugler cukorkák

Eredeti árakon és csomagolásban

1/4, 1/2 és 1 kgr. dobozokban

és remek selyem dobozokban

kaphatók, 649 123

Hegedüs és Sándor cégnél

Kossuth-utca 11.

Az idej karácsonyi vásárra

Bluz- és ruhaselymek,

Francia. flanelok,

Delinek,

Barchetek és

Cretonok

nagy árleszállítással

lesznek elárusítva

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Meglepő ujdonságok!

Karácsonyi vásár!!

ROSE

DEZSŐ

ÉKSZER ÁRU HÁZA,

Debreczen, Piac-utca 55. szám

Hungária kávéház mellett.

Csoda szép ékszerek!

Uj! Kégyó karékek Uj!

Gyűrű, függő különlegességek!

688-15 6